

Sygn. VPa 57/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2014 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Łapińska (spr.)

Sędziowie: SSO Magdalena Marczyńska

SSR del. Marcin Wojciechowski

Protokolant: st.sekr.sądowy Marcelina Machera

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa P. K.

przeciwko R. W. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą PPHU (...) w S.

o ustalenie istnienia stosunku pracy i diety

na skutek apelacji pozwanego R. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą PPHU (...) w S.

od wyroku Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. IV Wydziału Pracy

z dnia 25 czerwca 2013r. sygn. IV P 131/12

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu Sądowi Pracy w Tomaszowie Maz. do ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania za instancję odwoławczą.

Sygn. akt V Pa 57/14

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 16 marca 2012 roku skierowanym przeciwko pozwanemu R. W. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) R. W. w S. powód P. K. wniósł o ustalenie istnienia stosunku pracy nawiązanego na podstawie umowy o pracę, poczynszy od marca 2010 roku do sierpnia 2010 roku pomiędzy powodem, a pozwanym pracodawcą oraz wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego 23.400 złotych tytułem diet. Wniósł także o zobowiązanie pozwanego do uregulowania składek emerytalno - rentowych za okres od marca do sierpnia 2010r.

Wyrokiem zaocznym z dnia 16 sierpnia 2012r. Sąd ustalił, że powód P. K. był zatrudniony w firmie pozwanego na podstawie umowy o pracę w rozumieniu kodeksu pracy w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od dnia 1 marca 2010 roku do 20 sierpnia 2010 roku na stanowisku kierowcy kuriera w transporcie międzynarodowym za wynagrodzeniem miesięcznym 2.400 złotych netto oraz zobowiązał pozwanego do wydania powodowi świadectwa

pracy w terminie 7 dni od uprawomocnienia się wyroku. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda 23.400 złotych netto z ustawowymi odsetkami od dnia 16 marca 2012 roku do dnia zapłaty tytułem diet jako kierowcy w transporcie międzynarodowym i nadał wyrokowi w tym zakresie rygor natychmiastowej wykonalności. Roszczenie powoda o uiszczenie składek z tytułu zatrudnienia w okresie od 1 marca 2010r. do 20 sierpnia 2010r. przekazał do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. po uprawomocnieniu się wyroku.

Pełnomocnik pozwanego pismem z dnia 23 listopada 2012r. (data nadania na pocztę) wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego z dnia 16 sierpnia 2012 roku oraz wniósł sprzeciw od tego wyroku. W złożonym sprzeciwie od wyroku zaocznego pełnomocnik pozwanego wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku zaocznego, oddalenie powództwa w całości jako bezzasadnego i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 25 czerwca 2013 roku Sąd Rejonowy Sąd Pracy w Tomaszowie Maz. utrzymał w całości wyrok zaoczny Sądu rejonowego w Tomaszowie Maz. z dnia 16 sierpnia 2012 roku w sprawie IV P 131/12.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. w zaświadczeniu z dnia 29.11.2010r. wydanym powodowi na jego prośbę w celu przedłożenia w Sądzie Pracy podał adres prowadzenia przez pozwanego działalności gospodarczej – (...) R. W. (...)-(...) T. (...) S.(...) Powód w pozwie z dnia 16 marca 2012r. wskazał jako adres pozwanego podany mu przez ZUS adres zakładu pracy pozwanego.

Adres głównego miejsca wykonywania działalności przez pozwanego to S. (...) gm.T. powiat (...), woj. (...)

Na posesji w S. pod nr(...)znajduje się dom zajmowany przez byłą żonę pozwanego B. W. i garaż użyczony przez nią pozwanemu na prowadzenie działalności. Korespondencja dla pozwanego i jego byłej żony jest doręczana przez listonosza, który pozostawia ją w jednej skrzynce lub zostawia awizo w razie przesyłek poleconych.

Doręczycielem od 10 lat korespondencji w S. jest świadek M. N. (1). Trzykrotnie w roku 2012 dostarczał korespondencję zaadresowaną na S. (...) na adres S. (...) kierując się dobrem klienta. We wsi S. są tylko domy jednorodzinne oznaczone numerami lub numerem i literą. W 2012 roku pod numerem (...) w S. była tylko jedna posesja, a skrzynka pocztowa była zamontowana na ogrodzeniu posesji. Skrzynka była metalowa i aby wyjąć korespondencje należało otworzyć skrzynkę.

Pozwany umówił się z byłą żoną - świadkiem B. W. (1), że będzie go powiadamiała o nadejściu dla niego przesyłki pocztowej sms-em. Świadek w 2012 roku rzadko przebywała na posesji, średnio 2 lub 3 razy w miesiącu, wyjeżdżała też na okresy dłuższe do 5 tygodni, a pozwany bywał na posesji średnio co 4 –6 tygodni.

Postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2013 roku Sąd Rejonowy odrzucił wniosek pozwanego o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego z dnia 16 sierpnia 2012 roku, a w dniu 25 czerwca wydał wyrok, którym utrzymał w całości wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. z dnia 16 sierpnia 2012r.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 168 § 1 i 2 k.p.c. jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Przywrócenie nie jest dopuszczalne, jeżeli uchybienie terminu nie pociąga za sobą ujemnych dla strony skutków procesowych. Przywołał również treść art. 169 kpc, który stanowi zaś, że pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu wnosi się do sądu, w którym czynność miała być dokonana, w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu. W piśmie tym należy uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające wniosek. Równocześnie z wnioskiem strona powinna dokonać czynności procesowej. Po upływie roku od uchybionego terminu, jego przywrócenie jest dopuszczalne tylko w wypadkach wyjątkowych. Postanowienie w przedmiocie wniosku o przywrócenie terminu może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

Spóźniony lub z mocy ustawy niedopuszczalny wniosek o przywrócenie terminu sąd odrzuca zgodnie z przepisem art. 171 k.p.c.

Zdaniem Sądu Rejonowego brak było podstawy do przywrócenia pozwanemu terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego, gdyż nie uprawdopodobnił on, że bez swojej winy nie złożył w sprawie sprzeciwu od wyroku zaocznego z dnia 16 sierpnia 2012 roku. Jak wynikało z zebranego w sprawie materiału dowodowego pozwany prowadzi działalność gospodarczą zarejestrowaną w S. nr (...)i na ten adres listonosz świadek M. N. dostarczał mu korespondencję od 10 lat, którą odbierała jego żona nawet po rozwodzie z pozwanym. Świadek N. znał pozwanego i jego żonę, wiedział, że zajmują posesję o numerze (...) i nawet, gdy błędnie były zaadresowane przesyłki dla pozwanego, a nie było pozwanego ani świadka B. W. (1) na posesji, listonosz zostawiał awizo o nadejściu przesyłki. Zeznania świadka M. N. Sąd Rejonowy uznał za wiarygodne, mając na uwadze, że znał on od wielu lat pozwanego i jego byłą żonę świadka B. W. i nie mogło budzić jego wątpliwości, że korespondencja dla pozwanego nawet z błędnym numerem domu (...)zamiast numeru (...) była kierowana do pozwanego, bo we wsi S. nie było numeru domu oznaczonego w ten sposób. W tych warunkach Sąd Rejonowy uznał, że korespondencja dla pozwanego była prawidłowo doręczana i awizowana, nawet jeśli nie był prawidłowo oznaczony numer posesji adresata. W tych warunkach Sąd Rejonowy uznał, że pozwany mógł odebrać przesyłkę zawierającą odpis wyroku zaocznego z dnia 16 sierpnia 2012 roku, dwukrotnie prawidłowo awizowaną w dniu 23 i 31 sierpnia 2012 roku. Sąd Rejonowy podniósł przy tym, pozwany prowadząc działalność gospodarczą zarejestrowaną na adres S. 492 winien zadbać o regularne odbieranie adresowanej do niego na ten adres korespondencji, w sytuacji gdy rzadko przebywał na tej posesji, a nie narażać się na negatywne dla siebie konsekwencje w razie – jak w przedmiotowej sprawie – wydania przez Sąd wyroku zaocznego przeciwko niemu. Powód zdaniem Sądu Rejonowego z własnej winy czy to w postaci niedbalstwa lub lekkomyślności nie odbierał regularnie adresowanych do siebie przesyłek, a umówiony z byłą żoną sposób komunikowania się o nadesłanej korespondencji nie gwarantował mu, że regularnie będzie informowany w sytuacji wiadomych mu częstych i niekiedy długotrwałych wyjazdów świadka B. W. z miejsca zamieszkania w S. o pozostawionym przez listonosza awizo. Pozwany z własnej winy więc nie zadbał o ochronę swoich interesów zaniedbując odbiór korespondencji, przez co pozbawiał się np. jak w przedmiotowej sprawie możliwości dokonywania w terminie czynności procesowych.

Sąd Rejonowy przyznał jednocześnie, że popełnił błąd odrzucając wniosek pozwanego o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu, gdyż jedynie spóźniony lub z mocy ustawy niedopuszczalny wniosek o przywrócenie terminu sąd odrzuca, o czym stanowi przepis art. 171 k.p.c. Wniosek pozwanego nie był ani spóźniony, ani niedopuszczalny, a więc nie podlegał odrzuceniu. Sąd Rejonowy przyznał, że zamiast oddalić wniosek, gdyż strona pozwana nie udowodniła, że nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, a tylko brak winy po stronie pozwanej przy niedokonaniu w terminie czynności procesowej zgodnie z art. 168. § 1 k.p.c. stanowi przesłankę do przywrócenia jej terminu na dokonanie tej czynności (poza przesłanką ujemnych skutków procesowych dla strony).

Sąd Rejonowy przyznał także, że popełnił błąd wydając wyrok, którym utrzymał w mocy wyrok zaoczny z dnia 16 sierpnia 2012 roku, gdyż powinien uzupełnić postanowienie z dnia 29 kwietnia 2013 roku, którym błędnie odrzucił wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu, zamiast go oddalić i w konsekwencji uzupełnić to postanowienie dodając punkt 2 i odrzucić sprzeciw na podstawie art. 344§3 k.p.c. jako złożony po terminie.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył pozwany, zarzucając mu:

1/ naruszenia przepisów postępowania, które miały istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, to jest:

a) obrazę przepisu art. 328 § 2 k.p.c. oraz art. 347 k.p.c. poprzez brak adekwatności treści uzasadnienia wyroku w stosunku do merytorycznego rozstrzygnięcia zawartego w sentencji zaskarżonego orzeczenia o zasadności roszczenia powoda zgłoszonego w pozwie, tj. brak wyjaśnienia podstawy prawnej oraz podstawy faktycznej merytorycznego rozstrzygnięcia Sądu I instancji, a w szczególności brak odniesienia się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do twierdzeń powoda, że każdorazowo zlecenie świadczenia usług otrzymywał on nie od pozwanego, ale od odrębnej firmy (...), a także - brak uwzględnienia faktu, że powód występował już przeciwko pozwanemu z analogicznym roszczeniem i w sprawie zawisłej przed Sądem Rejonowym w Tomaszowie Mazowieckim - IV Wydział Pracy, sygn.

akt IV P 42/12, powód oświadczył: „Moje roszczenia w tej sprawie wywodzę z tej umowy zlecenia. Nie żądam przekształceniu cywilnego stosunku pracy na stosunek pracy wynikający z kodeksu pracy.”;

b) obrazę przepisów art. 232 k.p.c. oraz 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolne ustalenie przez Sad, jakoby pomiędzy powodem a pozwanym nawiązany został stosunek pracy w okresie od dnia 01.03.2010 r. do 20.08.2010r., podczas gdy materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowania nie dawał podstaw dla dokonania takich ustaleń;

2/ naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.: obrazę przepisów art. 22 § 1, § 11, § 12 ustawy — Kodeks pracy poprzez niezasadne ustalenie, jakoby pomiędzy powodem a pozwanym nawiązany został stosunek pracy w okresie od dnia 01.03.2010 r. do 20.08.2010r., podczas gdy ustalenia takie nie znajdują potwierdzenia w materiale dowodowym sprawy, a umowa zawarta pomiędzy Stronami nie zawierała elementu podporządkowania zleceniobiorcy wobec zleceniodawcy, powód nie świadczył usług pod kierownictwem pozwanego, a ponadto - brak było stałości i ciągłości świadczenia usług przez powoda.

Wskazując na powyższe pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa, z uwagi na jego bezzasadność, przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z racji niewyjaśnienia istoty sprawy względnie o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez uwzględnienie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za całe postępowanie według norm przepisanych.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 23 września 2014 roku powód wnosił o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Apelacja jest w pełni uzasadniona, albowiem trafny okazał się zarzut nie rozpoznania przez Sąd istoty sprawy, zaś samo uzasadnienie pozostaje w oczywistej sprzeczności z treścią zaskarżonego wyroku wręcz uchylając się kontroli.

Sąd bowiem nie przeprowadził żadnego postępowania dowodowego bezkrytycznie i z pogwałceniem przepisów prawa procesowego oparł rozstrzygnięcie wyłącznie na twierdzeniach powoda zawartych w pozwie.

Lektura akt wykazała, iż całe postępowanie w sprawie po wydaniu wyroku zaocznego toczyło się wyłącznie w kwestii proceduralnej, a mianowicie w przedmiocie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu i ewentualnego przyjęcia bądź odrzucenia sprzeciwu.

Poza sporem jest, iż powód wskazał błędny adres w pozwie, albowiem pozwany nigdy nie mieszkał pod adresem S. (...) gdyż taki adres w ogóle nie istnieje. Siedziba pozwanego to S.(...) i pod taki adres powinno mieć miejsce doręczenie odpisu pozwu. W takiej sytuacji doręczyciel powinien był zwrócić przesyłkę do Sądu z adnotacją, iż adresu takiego nie ma. Pozostawienie awizo na nieistniejący adres, nawet jeśli zgadza się posesja adresata nie może być uznane za doręczenie prawidłowe zwłaszcza przy doręczeniu pierwszego pisma w sprawie. Oznaczenie właściwego adresu jest bowiem bezwzględnym wymogiem wynikającym z przepisu art. 126 kpc.

Jakkolwiek postanowienie w przedmiocie przywrócenia terminu jest niezaskarżalne, to nie oznacza, iż Sąd Okręgowy nie jest władny odnieść się do jego trafności i zasadności przy okazji rozpoznawania apelacji.

Postanowienie o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu zapadło z naruszeniem przepisu art. 171 kpc, gdyż wniosek nie był ani niedopuszczalny ani spóźniony.

Sąd rejonowy winien był więc merytorycznie go rozpoznać wydając w tym zakresie albo postanowienie o jego oddaleniu i w konsekwencji odrzuceniu sprzeciwu od wyroku zaocznego jako spóźnionego lub też uwzględniając wniosek przyjąć sprzeciw i po przeprowadzeniu postępowania dowodowego wydać wyrok.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy w pierwszej kolejności oceni ponownie postanowienie z dnia 29 kwietnia 2013 r. w aspekcie art. 359 kpc, a następnie odniesie się do sprzeciwu pozwanego wydając w tym zakresie

stosowne zarządzenie o jego przyjęciu bądź postanowienie o jego odrzuceniu. Jeśli zaś sprzeciw zostanie przyjęty jako złożony w terminie Sąd Rejonowy dopiero po przeprowadzeniu postępowania dowodowego wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy zmuszony był uchylić zaskarżony wyrok i na podstawie art. 386 § 4 kpc orzec jak w sentencji.